

వి కాం తం లో...

‘ సు ధ ’

వికాంతం ఒక్కటే ఈ నా జీవిత అసాధ్యమై శరణ్యమని విశ్వాసం కునిరింది. ఈకళ్లలోలతనగర నాతావరణం, నిత్యసాంసారికజీవితం వదలి—ఎలాగో లాగ—చాలా రాత్రివరసూ, ఎవరో కాని కనబడని, మూల బెంచీ మీద కూర్చోడం ఆలవాటు చేసుకున్నాను.

రాత్రి పదకొండు గంటలు—నీకటి జడ విరబోసుకుని వికటాట్టచోసా చేస్తూంది. మామూలు బెంచీ మీదే పడుకుని ఉన్నాను. కళ్లూ మనసూ తెరచే వున్నా రెండూమాత్రం ఒకచోట లేవు. కళ్లకు కనపడనివి ఎన్నో చూస్తుంది, మనసు! పొగతో మేఘాలు తయారుచేసి ఆకాశంగాని మేఘాలకు జలపరుస్తూ నీకటిని మరింత తెచ్చుకొడుతున్నాను.

నా ఏదన్న ఎవ్వరూ విని బాధపడ గూడవనే నా ఏకాంతం! ఆ ఉగ్రతెరజీమాత సాంద్రఘోషలో నా గోదవ నాకే వినిపించదు. ఆ ఘోషను క్రుతిగా చేసుకుని నా మనసు ఊహగానంచేస్తూ తన్మయశనొందింది. ఆకాశంలా పరిమితి లేని మనసు—నక్షత్రాల్లా తెక్కలేని ఆశలు! ఆకాశంగా మినుకు మినుకు లాడే ప్రతి నక్షత్రం, మనసుగాని ఒకో ఆశకు చేయూతనిచ్చి లేవనీస్తుంది. సముద్రం, ఆకాశం కలిసేచోటుకి దృష్టి సంగ్రహం కొలనీ నక్షత్రాలు కిరదకు దిగిపోతున్నాయి! అనంత మహా సముద్రంగాంచి ఆకాశం అంటుదామని బయలుదేరిన కెరటాలు నిరాశతో నుగిసి, ముక్కలై ఘోషిస్తున్నాయి! నా జీవిత సాగరంగాని ఆశాతరంగాలకు అధఃపతనం?...నక్షత్రాలు-కెరటాలు! ఆశ-నిరాశ!... నేను నిరాశా వాదినా? — ఎంత మాత్రం కాదని నాకు తెలుసు. అయితే, ఆశావాదానికి తగిన వాతావరణ సృష్టికి నిరోధకాలైన ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ సంక్షోభమే, ఆశానిరాశల నిరంతర చాంచల్యమే—ఒకోసారి—నేను నిరాశా వాదిననే సందేహానికి తావిస్తే ఈయనూవచ్చు.

‘ నీకటి! పాడుగాటి నీకటిముద్ద! అటాయిటూ తిరుగాడుతుంది!...ఏకాంతం! ’ చిత్తచాంచల్యపు భ్రమచేతనేమో! అనుకుని, ఒణుకు నణచి పెట్టడానికి సిద్ధుచేస్తున్నాను.

“ పాశేయకండి-పాశేయకండి ”— త్రుళ్లిపడి, తిరిగి చూచాను. చాచిన చెయి! తెలియకుండానే నిప్పుపెట్టి, చేతిలో ఉంచాను. ఆ చేయ్యుమరొచేతి సహాయంతో నిప్పుచేసి చుట్ట వంటించింది. ఇక భయంలేదు—నా లాంటి మనిషే. నిప్పుపెట్టి నాచేతిలోనే వుంది. ఎవరు?...ఎవరైతే నాకేం?— అయితే, అశనలా అనుకుంటేనా? నేనెవర్నయినా అశనికి కావాలని నాకేం తెలుసు! తూర్పు రంగంగా పొగతో మేఘాలు కర్పిస్తున్నాను. వెనుకనుంచి మేఘాలు వచ్చి, వాటితోచేసి, రెండూ కలసి ప్రయాణం చేస్తున్నాయి. తిరిగి చూచాను. నేను పడుకోగా మిగిలినచోటు ఆశనిది. ఆటువైపు ముఖంపెట్టి, పొగ వదులుతున్నాడు.

‘ ఎవరు? ’ నామనసు ఊరుకోదలచలేదు. ‘ ఎవరు? ’ అశని మనసూ అంతేననుకుంటూ. రెండు ప్రశ్నార్థకాలు. రెండు జతల కళ్లూ దాగుడు మూతలు. నేను చూస్తున్నట్టు అశనికీ తెలియ గూడదు...దొంగ పట్టు బట్టాడు—రెండు జతల కళ్లూ కలుగుతున్నాయి.

“ ఎవరు బాబూ...? ” నా నొంతు ఉండబట్ట లేకపోయింది.

“ తుమిచంకి- నమరు...? ” నన్నింకా విశ్వసించని ధ్వని గ్రహించాను. నేనెవరో తెలుసుకుని తననేమీ అపకారాచెయ్యననే నమ్మకం కునిలేనే గాని, తానెవరో తెలుసుకోలేను.

“ ఎవరో... ఇలా, ఒక్కరూ... ” ఎంతో బరువుగా మాట్లాడుతున్నాడు. వెనుకనుండి ‘ తగుక్ ’ మని మెరుపులా—

“ ఇప్పుడే వస్తా... ” చటుక్కునలేచి, ఆకాంతం వచ్చినవేపు పోతున్నాడు:

'ఎవరతను?... ఆ గొంతు ఎప్పుడో, ఎక్కడో పరిచితమైనట్టే తోస్తుంది, అతను మాట్లాడుతున్నంత సేపూ. ఇంత రాత్రివేళ- నేనే ఆనుకుంటే- ఈ సముద్రపు వొడ్డుకి ఎందుకు వచ్చివుంటాడు? ...ఎవరై ఉంటాడు? పెద్దింటికి చెందినట్టు తోస్తుంది...!' నా మనసుకు మరో ఆలోచనలేదు. ఆ గొంతు పరిచితమైనదిగానే తోస్తుంది. కాని మనసు ఆ వ్యక్తిని స్థిరపరచుకోలేని సన్నిధిగానే కొట్టుకుంటూంది!

ఇంతలో- మరో మనిషి టార్పిలైటులో దూకి చూపుతూంటే- తిన్నగా నా బల్లవద్దరకే వచ్చాడు మళ్ళీ. లైటు. అతని కంజో చేతిలోనివేవో (ధ్వనిని బట్టి సీసాలనుకుంటున్నా) బల్లమిందుచేసి చక్కా బోయాడు, కొత్తగా వచ్చిన మనిషి: నవుకరు ఆయుుంటాడు. ఇప్పుడు కాంతిలో నడచి రావడంలో స్వరూపకూడా చూడగలేను. ఇంతలో తను బల్లమిందున్న వాటినివ వేసిక లైటు, అతని వెనక తెలియని వీకటిలో కడుముకుంటున్న నా మనసుకు కూడ కాంతినిచ్చింది. ఆరణ్య గుర్తు పట్టేను- నా కళ్లు నన్ను నమ్మలేకుండా వున్నాను!

అతని గురించి నాలో వృథమై ఉన్న కొన్ని నిశ్చితాభిప్రాయాలను ఈ దృశ్యం కదిలించింది. ముఖ్యంగా ఈ విషయంలోనే నాకు ఆ నేక మందిలో భేదాభిప్రాయం- అతను ఈ ప్రాంత లాంటి మత్తుపదార్థాలు వాడడనే నేను ఇంత వరకూ నమ్ముతూవచ్చాను.

అతను నా ఆలోచనలని ఆక్రమించుకోడానికి కారణం, అతని చేతలూ భావాలూ గురించి నేను అభిప్రాయాలు ఏర్పరచుకోడమే. నిజానికి నాకు అతనితో పరిచయం లేదనే చెప్పాలి- ఏదో జనిమిద ఇల్లి ఒకటి రెండుసార్లు మాట్లాడే నంటే. తరువాత అతనిసూక్ష్మ ప్రజాభిప్రాయాలు, అతను చేసే ప్రజోపయోగ కార్యాలు, పాల్గొనే ప్రజాసంస్థలు, ఉపన్యాసాలు, వ్యక్తపరచే భావాలు, మొదలైనవి అతన్ని నాకు పరిచయంచేసి నాలో కొన్ని అభిప్రాయాలను ఏర్పరచినాయి.

అతడి గురించి సంఘంలో రెండు విరుద్ధ భావాలున్నాయి. అతనిని మహాత్యాగిగా స్వార్థరహితునిగా భావించి, 'దేవుడిలాంటివాడు- ప్రజలకోసం ప్రాణమైనా సరే ధారపోస్తాడు- మానవులలో ఉత్తమోత్తముడు' అనే వా రొక తెగ.

అతను చెప్పే మాటలు, చేసే కార్యాలు, అంతా స్వార్థంతో నూడినవిగానూ; అతని వినయం, కలుపుకోలుకనూ, అంతా నటనగానూ భావించి, అదంతా బూర్జువాతత్వపు బూటకమనీ- అతను గోముఖిద్యాయుమనీ- ఈ కార్యాలన్నీ ప్రజలను తనవశం చేసుకుని వారివేళ పొగడబడుతూ కీర్తి గడించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే అనీ- అతని దగ్గర చేరి, అతని బలపర్చే విజ్ఞానలూ పెద్దలూ నూడ అతని ధనానికి దానులైనవారే అనీ అనే వాడుకతో తెగ. చాలమంది అతనొక తాగుబోతూ, జాగుకూ అనిపూడా అంటారు.

నా అభిప్రాయాలు ఈ రెండురకాలకూ వ్యతిరేకం. అతడు తన జీవితాన్ని చక్కగా ఆర్థం చేసుకుని, ఒక ఉత్తమపాథంలో జీవించి నిర్మించుకున్న వ్యక్తి. నా అభిప్రాయంలో. కీర్తి గడించుకోవాలనే సహజమైన దౌర్బల్యం ఉండకూ ఉండవచ్చును. కాని, తను చేసే ప్రతి కార్యమూ అందుకేనని నేననుకోలేను. స్వార్థరహితుడనిగాని; ఇతరులకోసం ప్రాణకు యిగా ధారపోసే త్యాగి, దేవుడిలాంటివా డనిగాని నేననుకోలేను. తన సౌఖ్యం, ఊమూ మానుకుంటూ ఇతరులకు చేయగల్గిన తగిన సహాయం వేసాడూ అతని ఆశయంగా భావించుకున్నాను. ముఖ్యంగా, పోచూరి పొందే ఆశించానికి. సుఖానికి ఎక్కువ సహాయపడడానికి పూనుకుంటాడు. తను ధనమును అయినా మాత్రాన అదంతా ధని కళిత్యవు కొంగున నగా నేను భావించలేను. తను ధనికుడు కావచ్చు- కాని, ధనాశ వున్నట్లు రుజువు చేయగల సంఘటన ఒకటి లేదని చెప్పొచ్చు- ఈ ధనానికి ఇంకా ధనం చేరుద్దామనే తలచే లేదతనికి. విజ్ఞానలు, వివేకులు, అతనికంటే గొప్పవారు, కళారాధకులు నూడ అతనితో కలిసి మెలసి తిరుగుతారంటే అతని సుస్వభావం, నుంచి అలవాట్లు. అతనిలోని స్వార్థస్యం, వైర్ష్యం, అతని ఆదరాభిమానాలే కారణం.

నేను ఆ సీసాలకేసి తనముఖాకేసి చూస్తున్న ఆశ్చర్యం పసికట్టేవుంటాడు.

"ఉమించండి-మీ ఏకాంతానికొద్దనచ్చాననుకుంటూ. అయితే ఇక్కడికి రావడం తప్పలేదు. ఈ సీసా చూసి నన్ను మరోలా భావించరనే నమ్మతాను- తాగుబోతును కాను, నేను. నా దౌర్బల్యం

దీన్ని అవసరంగా చేసుకుందంటే..... ఈ రోజు నే చనిపోయినరోజు! నాలుగేళ్లనుండి ప్రతి సంవత్సరం ఈనాడు యీ బెంచీ దగ్గరకి వస్తున్నాను.”

నాకేమీ అర్థంకాక ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నాను. చనిపోయినరోజు! ఏదైంది? ఏమో?

సీసాలాది గ్లాసులో పోసి మూడు గుటకలలో మింగేశాడు-“అమ్మా...” అంటూ, నాకు ఎడంగా చతికిలబడ్డాడు. అంతా ఆగమ్యగోచరంగా ఉంది. ఏదో భయంలాంటిది నాలో బయలుపేరింది.

“క్షమించి, ఏమీ అనుకోకపోతే...” అంటూ ఆ బెంచీమీదే, నావేపు తలపెట్టి పడుకున్నాడు, ‘భగవాన్!’ అంటూ. నేను జరుగుదా మనుకున్నా జరగలేక పోయాను. కళ్లు గెప్ప పడనుడా ఆశన్నే చూస్తున్నాయి.

“మీరేమో... నేనికా గుర్తించుకోలేక పోయాను—అయితే నాకదంతా అవసరమాడా కాదు. ఈ సమయంలో, యిక్కడ యీ స్థితిలో ఉన్న మిమ్మల్ని ఆర్థం చేసుకోగలము. నేను. నాల్గు సంవత్సరాల హృదయభారం మోయలేక బాధపడే నాకు ... ఈ రోజు న వి ము క్తి ... లేకపోతే, సముద్రంలో చెప్పుకోవలసి వచ్చి ఉండనేమో! ఎన్ని సంవత్సరాలు కన్నీలైతే సముద్రానికి ఆర్థమవుతుంది! తన ఘోషాలో అసలు నేను వినిపిస్తేవా?... ”

నాల్గు సంవత్సరాల క్రితం:

ఈ రోజునే, నేనే తమగా భావించే నాభార్య పోయినరోజు—ఆ రోజే నేను చనిపోయినట్టు భావించుకున్నాను...”

మాట్లాడి, నానుంది ఉదించి వచ్చే పాద వ్యక్తి ముఖంగా.

“ప్రపంచంలో మహాభాగ్య మనుకునేవన్నీ లేక పోలేను. కాని నాభార్య నాకు అంతకన్న ఎక్కువ! మహాభాగ్యం! ఆమాయకపు కళ్లూ, చిరునవ్వు ముఖం, నిర్మల హృదయం... ఆవిడలోని శాంత సహనాలు, మరపురాని సాభాషణలు..... తనని గురించి ఏమీ చెప్పబోయినా ఉన్నదానికి తక్కువే అయితీరుతుంది.

“పుట్టుకతో ధనిక కుటుంబీకురాలు కాకపోవడం చేత మొదటిగా ఎలా నడుచుకోవాలో తెలియకపోయినా, నాదగ్గరకు వచ్చిన కొన్ని నెలలకే అన్నీ తెలుసుకుంది. గొప్ప యింటపడడా తన అదృష్టమనుకునేదో, నేను భర్త కావడం తన

కోర్కెలు ఫలించినట్టు భావించుకునేదో, ఎప్పుడూ మురిసిపోతూ, జీవితం ఆనందమయం చేసుకున్నట్టుండేది....

“పెళ్లికాక ముందటి నాచెడు అలవాట్లన్నీ ఒక్క సంవత్సరంలో రూపు మాపింది! మా తలిదండ్రులుకూడ ఒక దేవళలా చూచుకున్నారు-- సన్నెతో తీర్చి దిద్దింది. ఎక్కడికిపోయి ఏ రాత్రివచ్చినా కనిపెట్టుకుని ఉండేది. నాకోసం భోజనం చేయకుండా ఎందుకున్నావంటే ‘ఆకలి లేదు--మిమ్మల్ని తలుచుకుంటేనే నాకు నిండుగా వుంటుంది. ఆందులో, మీరు వస్తారని ఎదురు కాచుకోదాలో నాకు ఆకలి వూడదు...’ అంటూ, ఏదో చెప్పేది--ఎంత కోపంతో వచ్చి మాట్లాడినా నవ్వుతూ, నన్ను చల్లారేసేది! చివరకు నాకు బాలివేసి నన్ను నేనే సూర్చుకునేటంత శాంతంగా ... మధురంగా ... పాపం! ఎన్ని అబద్ధాలు చెప్పేవాడిని! నేనంటే ఎందుకో అంత నమ్మకం!... నా తిరుగుళ్ళగురించి, అలవాట్లగురించి, అంతకుముందు అనేకవిధాలుగా చెప్పుకునే వారంపని-వాళ్ళకు వాళ్లే-సిగ్గుపడి, నమ్మలేనంతగా... వాళ్ళ మాటల కోరణి మార్చగలిగింది!... ఒక సంవత్సరం చదువు అలవాటు చేసుకుని ఎన్నో మంచి పుస్తకాలు చదివి, అనేక జీవితాలకు ఆర్థం చెప్పేది.

“నాకు తెలుసు, నేను వట్టి మోసంలో బతుకు తున్నానని. నాదగ్గర కొచ్చేవాళ్ళలో నేనంటే కిట్టనివాళ్లే ఎక్కువ. వీలుచిక్కితే నొక్కి వేయడానికి, నా తాపాచయానికి సాక్షుణికి వస్తారు. అయితే, వాళ్ళతోనే-ఎంతో యిష్టంగా, ఆస్వాద్యంగా మాట్లాడగలుగుతాను. ఆమాయకులు-పాపం, వైవాళ్ళకు నాకు నిజంగా స్నేహితులే వరో తెలీదు!... పెద్దలూ, పండితులూ, విద్యావంతులూ, వాళ్లూ వీళ్లూ వచ్చేరంటే నామీది ప్రేమ విశ్వాసాలతో కాదనీ, నా ఉద్యోగపు హోదాలోని అధికారపు ఆశ్రయంతో సమనీ, ధనాశతో ననీ తెలుసు. అలానే యిష్టం లేనివాళ్ళతో మరీ యిష్టంగా వున్నట్టు నటిస్తూ మొత్తామీద అనేక దిక్కులనుంచి అందరినీ కాచుకుంటూ, ఎంతో మోసంగా గడుపుతున్నా. లోపలి నావుద్దేశ్యాల్నూ, ఆశయాల్నూ ఎలావున్నా, లౌకికంగా ఇంత మోసం ఉంటేనేగాని జీవితంకాదు! ఇలాంటిప్పుడెప్పుడైనా అలాంటి నా జీవితాన్ని తలుచుకునే ఏడు

స్తాను-ఏదో కొంతబరువు తగ్గినట్టువుతుంది. ఎప్పుడూ కుతకుతలాడే ఈ కుళ్లు, మోసం మధ్య కొట్టుకుంటూ ఎప్పు డేంచేయాలూ అనే ఏదో ఆలోచనే..... దీనికోసం నేను మళ్ళీ వెళ్లిచేసుకోవడం... పిల్లలు ఛీ!... అన్నీ మర్చిపోయి, ఒక్కరోజైనా, నా దివ్యజ్యోతి నన్ను విడిచిన (సంవత్సరానికి) ఈ ఒక్కరోజైనా, ఆవిణ్ణి స్మరించుకుంటూ, నా మోసపు బ్రతుకు ఊమించమనీ, బాధపడవద్దనీ, ప్రార్థించుకుందామని..... ఈ నాలుగేళ్లనుంచి ఇలానే వస్తుంటా- అన్నీ మర్చిపోడానికి. నా దౌర్బల్యం ఈ మత్తుసీసాని ఆవసరంగా చేసుకుంది ఈ ఒక్కరోజే... పాపం, ఎంత బాధతో ఉందో ఏమో- కడసారి కనుమూసేముందుకూడ చిరునవ్వు తోనే నాతో 'మీరు బాధపడకూడదు తెలుసా! హాయిగా వుండాలి!...' అంటూ, 'మీ యివ్వు వచ్చినట్టా... కాని, ఈ చిట్టికల్లనినూత్రం, నే నుంటే చూచుకున్నట్టే చూచుకోవాలి-' అంటూ కట్టమూసుకుంది.

"వార్ల కేగో ముంచుకుపోయినట్టా, నే నలా బ్రతకడమే సంఘ రథానికి అడ్డువచ్చినట్టా... ఒక రేమిటి, కల్లదండ్రుల దగ్గరనుంచి ప్రతివారూ, మతి పోగొట్టేశారు. నాకు మళ్ళీ వెళ్లి, పిల్లలు. పాపం ఈమె కూడా నన్నెంతో నమ్మినట్టే తోస్తుంది. తెలివైనది కావడంవల్ల నిజవిషయాలు కొన్ని తెలి సినా, తెలియనట్టేవుండి, మొత్తానికి నాకు బాధ కలిగేలా సంచించకుండా వుండాలనే ప్రయత్ని స్తుంది. కాని ఈ పిల్లలూ... నా చిట్టి... నా దివ్యజ్యోతి వప్పజెప్పిన నా చిట్టికల్ల... పాపం ఆవిడుంటే ఎంతబాగా, ఎలా చూసుకుని తయారు చేసుకునేదో... నే నేం చేస్తున్నాను, నా చిట్టికి!"

అంతకంతకూ స్వరం హీనమైపోతుంది. ఒక మాట వినిపించడమే లేదు.

"హే! భగవాన్ అంటూ పక్కకు ఒత్తిగిలేదు. "చిట్టి... మీ అమ్మండే- ఎలాచూచేదో!... మోసగాణ్ణి... నిన్ను మోసంచేస్తున్నా-నో... ఏమో!... అమ్మా!..."

ప్రకృతంతా నిశ్చలంగా- నిశ్శబ్దంగా- విచారంగా... ఎంతరాత్రయిందో ఏమో!

* * *

ఇంతసేపూ అతని బాధా జీవితంలో కరిగి కన్నీరైన నాకు మళ్ళీ ఏకాంతం, అలము ఆ

కున్న విషాదమధ్యాన! ఆ విషాదం, నా జీవితపు దుఃఖ పాఠుటనలలో ప్రతిబింబిస్తుంది! నా జీవిత దుఃఖమంతా ఒకేచోట పోగు పడిపోతున్నది!

పోయిన నా భార్య- చిట్టిబాబు! ... పాడైన ఆర్థికపరిస్థితి- నా చిట్టిబాబుని వెంచే దాది... నన్నుగురించిన ఆపవాదులు- వెళ్లిబలవంతాలు- చక్కబడిన ఆర్థికపరిస్థితిలో చిట్టిబాబును తయారు చేసే నా ఆదర్శం- మళ్ళీ వెళ్లిళ్ల గోల... దుష్ప్రచారాలు- ఛా! ఛా!... కుతకుతలాడే కుళ్లుకంటెకూడ...

ఏదో ఏడుపుగా వినిపించింది- నా చిట్టిబాబు కళ్లలో ఉన్నాడు- గతం ఏదో వచ్చి నా మెద దును తాకింది- "మీ రేం చేసినా... నా చిట్టి బాబునుమట్టుకు ఎలా చూసుకుంటారో!" పోయిన చిట్టిబాబుకల్ల- నా జీవితం!...

చిట్టిబాబు ఏడుస్తున్నాడేమో!
ఇక శృటికాలం ఉండలేకపోయాను.

ది ఇండియన్ బ్యాంక్

లిమిటెడ్

హెడ్ క్వార్టర్స్ : మదరాసు

(Estd:

1807)

శారీ చేసి చందానేయబడిన

మూలధనం	రూ. 72,00,000
అడిగిన మూలధనము.	రూ. 53,00,000
రిజర్వ్ ఫండ్	రూ. 62,00,000

అన్నిరకాల బ్యాంకింగ్ వ్యవహారాలు చేయబడును.

యన్. గోపాల అయ్యర్,
కార్యదర్శి.